

Asbestidirektiivin tilanne

Purkupäivä, 7.9.2023

Sirkku Saarikoski
STM, Työ- ja tasa-arvo-
osasto

Asbestidirektiivi päivittyy, käsittelyn tilanne

- Komissio antoi 28.9.2022 ehdotuksen n.k. Asbestidirektiivin muuttamisesta (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistumiseen työssä, 2009/148/EY). Keskeinen muutos raja-arvon tiukentaminen 0,1 kuitua/cm³ -> 0,01 kuitua/cm³
- Neuvosto (=jäsenmaat) hyväksyivät esityksen 8.12.2022, mutta esittivät lisäksi siirtymistä faasikontrastimikroskopiamenetelmistä EM-menetelmiin 7 vuoden siirtymäajan puitteissa.
- Euroopan parlamentti hyväksyi kantansa 8.5.2023. Parlamentti esitti asbestin sitovan raja-arvon tiukentamista raja-arvoon 0,001 kuitua/cm³ ja siirtymistä EM-menetelmiin. Lisäksi parlamentti esitti lukuisia merkittäviä lisäyksiä, jotka eivät liittyneet raja-arvoon tai mittausmenetelmiin.
- Trilogineuvotteluissa saavutettiin 27.6.2023 alustava kompromissi. Tämä nyt jo hyväksytty neuvostossa ja odottaa vielä Parlamentin lopullista hyväksyntää.
- Direktiivin voimaantulo oletettavasti vuoden 2023 aikana. Kansallinen täytäntöönpano-aika 2 vuotta.

Asbestidirektiivi päivittyi – mikä muuttuu?

Raja-arvo

- 6 vuoden ajan direktiivin voimaan tulosta alkaen raja-arvo 0,01 kuitua/cm³.
- Tämän jälkeen raja-arvo kiristyy siten, että on noudatettava jompaa kumpaa seuraavista:
 - a) 0,002 kuitua/cm³, jos lasketaan kuidut, jotka ovat paksumpia kuin 0,2 µm tai
 - b) 0,01 kuitua/cm³:a, jos lasketaan myös kuidut, jotka ovat ohuempia kuin 0,2 µm (direktiivissä ei ole spesifioitu tarkemmin, kuinka ohuita kuituja)

Lisäksi "Viimeistään vuonna 2028 on arvioitava raja-arvojen alentamisen jatkamisen toteutettavuutta huomioiden jäsenvaltioiden toimittamat kansalliset täytäntöönpanokertomukset, tieteellinen näyttö, tekninen kehitys sekä uusien analyysimenetelmien ja OEL:n numeerisen arvon välinen suhde."

Siirtyminen EM-menetelmiin

- **”Kuitulaskenta on tehtävä elektronimikroskopiolla (EM) tai muulla vaihtoehtoisella tekniikalla, jolla saadaan vastaavat tai tarkemmat tulokset”.**
- **EM-menetelmiin siirtymiselle 6 vuoden siirtymäaika direktiivin voimaantulosta**

Asbesti poistoa koskeva kirjaus

”Kun on kyse toiminnasta, johon voi liittyä asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista vapautuvalle pölylle altistumisen riski, tämä riski on arvioitava siten, että määritetään työntekijöiden asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista vapautuvalle pölylle altistumisen luonne ja aste **sekä asetetaan asbestin tai asbestipitoisen materiaalin poistaminen etusijalle muihin asbestikäsittelyn muotoihin nähden.**”

Asbestikartoituksesta

“Ennen kansallisen asbestikiellon voimaantuloa rakennettujen tilojen purkamis-, huolto- tai korjaustöiden aloittamista työnantajan on toteutettava erityisesti hankkimalla tietoja tilojen omistajilta tai muilta työnantajilta sekä muista tietolähteistä, mukaan lukien asiaankuuluvista rekistereistä, kaikki tarvittavat toimenpiteet oletettujen asbestipitoisten materiaalien tunnistamiseksi.

Jos tällaisia tietoja ei ole saatavilla, työnantajan on varmistettava, että pätevä toiminnanharjoittaja tutkii asbestipitoisen materiaalin esiintymisen kansallisen lainsäädännön ja käytäntöjen mukaisesti, ja hankittava tällaisen tutkimuksen tulos ennen työn aloittamista.

Työnantajan on pyynnöstä annettava toisen työnantajan käyttöön edellä mainitun tutkimuksen suorittamisessa saadut tiedot.”;

Asbestipurkulupa ja rekisteri luvan saaneista yrityksistä

Yritysten, jotka aikovat tehdä asbestipurkutöitä, on hankittava toimivaltaisen viranomaisen lupa ennen työn aloittamista. Tätä varten niiden on toimitettava kyseiselle toimivaltaiselle viranomaiselle vähintään todistus 6 artiklan noudattamisesta [asbestialtistumisen hallinta] ja todistukset, joista käy ilmi koulutuksen suorittaminen.

Jäsenvaltioiden on asetettava 1 kohdan mukaisen luvan saaneiden yritysten luettelo julkisesti saataville kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

Koulutusta ja koulutustodistusta koskevat vaatimukset

Asbestille altistuvilla tai todennäköisesti altistuvilla on oltava pakollinen koulutus, johon sisältyvät vähintään seuraavat vähimmäisvaatimukset:

- 1. Koulutus on järjestettävä työsuhteen alkaessa ja lisäkoulutustarpeita tunnistettaessa.**
- 2. Koulutuksen keston on oltava riittävä suhteessa asianomaisten työntekijöiden tehtäviin.**
- 3. Koulutuksen antaa kouluttaja, jonka pätevyys on tunnustettu kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.**
- 4. Jokaiselle työntekijälle, joka on osallistunut tyydyttävällä tavalla koulutukseen, on annettava koulutustodistus, josta käyvät ilmi kaikki seuraavat seikat:**
 - a) koulutuksen päivämäärä;**
 - b) koulutuksen kesto;**
 - c) koulutuksen sisältö;**
 - d) koulutuksen kieli;**
 - e) kouluttajan tai koulutusta antavan laitoksen tai molempien nimi, pätevyys ja yhteystiedot.**

Satunnaista ja lievää altistumista koskevan sääntelyn osalta kiristystä

Jatkossa myös satunnaisesti ja lievästi altistuvien työntekijöiden osalta:

- Toteutettava terveystarkastukset/terveydentilan seuranta
- Ilmoitettava työntekijät ASA-rekisteriin

Asbesti-ilmoitukseen tulevat muutokset

Asbesti-ilmoituksessa on oltava vähintään lyhyt kuvaus:

- a) työmaan sijainti **ja tarvittaessa spesifiset alueet, joilla työ on tarkoitus suorittaa;**
- b) käytetyn tai käsitellyn asbestin tyyppi ja määrä;
- c) toteutettavat toimet ja prosessit, **mukaan lukien työntekijöiden suojele ja puhdistautuminen, jätteiden hävittäminen ja tarvittaessa ilmavaihto eristyksissä toteutettavissa töissä;**
- d) kyseessä olevien työntekijöiden lukumäärä, **luettelo työmaalle todennäköisesti lähetettävistä työntekijöistä ja heidän yksilölliset koulutustodistuksensa sekä päivämäärä, jolloin työntekijälle on viimeksi tehty terveystarkastus**
- e) työn alkamispäivä ja kesto;
- f) toteutetut toimenpiteet, **mukaan lukien yleiskatsaus laitteisiin, joita käytetään työntekijöiden asbestille altistumisen rajoittamiseen.**

Päivitykset toimenpiteisiin altistumisen vähentämiseksi

...työntekijöiden altistuminen asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista syntyvälle pölylle työpaikalla on vähennettävä mahdollisimman vähäiseksi ja joka tapauksessa niin alhaiseksi kuin on teknisesti mahdollista alle 8 artiklassa säädetyn raja-arvon, erityisesti seuraavin toimenpitein:

a) asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista syntyvälle pölylle altistuvien tai todennäköisesti altistuvien työntekijöiden lukumäärä on rajoitettava mahdollisimman pieneksi;

b) työprosessit on suunniteltava siten, että ne eivät tuota asbestipölyä tai, jos se osoittautuu mahdottomaksi, estävät asbestipölyn vapautumisen ilmaan **toteuttamalla muun muassa seuraavia toimenpiteitä:**

i) asbestipölyn poistaminen;

ii) asbestipölyn imu sen lähteellä;

iii) ilmassa olevien asbestikuitujen jatkuva sedimentointi;

(b a) **työntekijöihin on sovellettava asianmukaista dekontaminaatiomenettelyä;**

(b b) **eristyksessä tehtävissä töissä on varmistettava riittävä suoja;**

c) kaikki asbestin käsittelyyn osallistuvat tilat ja laitteet on voitava puhdistaa ja huoltaa säännöllisesti ja tehokkaasti **sekä puhdistaa ja huoltaa säännöllisesti;**

Hengityksensuojaimista

Työntekijöille on annettava asianmukaiset henkilönsuojaimet, joita on käytettävä. **Henkilönsuojaimia on käsiteltävä asianmukaisesti ja erityisesti hengityksensuojainten osalta niitä on säädettävä yksilöllisesti, myös tiiviystarkastusten (fitting checks) avulla.**

Nyt esitellyn työsuojelun asbestidirektiivin lisäksi tulossa:

Direktiivi rakennusten asbestikartoituksesta sekä kansallisista asbestirekistereistä

- Ásbestin esiintymistä pitäisi selvittää ennen korjausrakentamisen aloittamista, mutta myös jos rakennus aiotaan myydä tai vuokrata.
- Tiedot asbestin esiintymisestä rakennuksissa koottaisiin kansallisiin rekistereihin, joille asetettaisiin direktiivissä vähimmäisvaatimukset. Tavoitteena saada läpinäkyvää tietoa asbestin esiintymisestä rakennuksen koko elinkaaren ajalta altistumisriskien minimoimiseksi ja asbestin poistamisen helpottamiseksi.
- Erityisesti Euroopan Parlamentista voimakasta painetta sille, että asbestia pitäisi ruveta systemaattisesti poistamaan rakennuksista (ei siis ainoastaan korjausrakentamisen yhteydessä).
- Komission oli tarkoitus julkaista direktiiviehdotus kesäkuussa 2023